

**CURTEA SUPRĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

D.N. și I.N.

(art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal)

*(Dosarul nr. 1ra-273/2023
Nr. PIGD 1-21090396-01-1ra-10022023)*

Art. 427 alin. (1) pct. 10) CPP (versiunea până la 1 septembrie 2023) –
dezacordul cu aplicarea art. 90 CP la stabilirea pedepsei nu se încadrează
în temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 10) CPP.

11 decembrie 2024

Au examinat anterior cauza judecătorească:

Instanța de fond: Mîtu Ghenadie

Instanța de apel: Ala Rotaru, Ruslana Burdeniuc, Dumitru Pușca

*Textul corespunde originalului,
datele de identitate a părților sunt anonimizate.*

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui D.N. și I.N.,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,

Vladislav Gribincea,

Ghenadie Eremciuc, *judcători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. D.N. s-a născut în anul XXXXX în or. Sîngerei. I.N. s-a născut în anul XXXX în or. Soroca. Ei sunt învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal (șantaj).

2. Inculpații au fost apărați de avocatul Petru Popescu.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală. D.N. și I.N. au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal și condamnați fiecare la patru ani și șapte luni închisoare și amendă în mărime de 1.388 de unități convenționale, ce constituie 69.400 lei. În temeiul art. 90 Cod penal, ambilor inculpați le-a fost suspendată executarea pedepselor pentru o perioadă de probațiune de trei ani.

4. La 23 noiembrie 2022, Curtea de apel Bălți, a admis apelul procurorului și a casat sentința în partea stabilirii pedepsei. Lui D.N. și I.N. le-a fost stabilită fiecăruia o pedeapsă de patru ani și opt luni închisoare, cu amendă în mărime de 1.500 de unități convenționale, ce constituie 75.000 lei. În baza art. 90 Cod penal, ambilor condamnați le-a fost suspendată executarea pedepselor pentru o perioadă de trei ani.

5. La 12 ianuarie 2023, procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lilia Prisacari, a depus recurs în care solicită casarea deciziei instanței de apel în latura pedepsei și emiterea unei noi hotărâri în această parte prin care să fie exclusă suspendarea pedepsei cu închisoarea.

6. Urmărirea penală în această cauză a fost pornită la 06 mai 2021 și s-a finalizat la 16 iunie 2021. Prima instanță a examinat cauza în perioada 16 iunie 2021 – 20 mai 2022. Instanța de apel a examinat cauza între 14 iunie și 23 noiembrie 2022. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 10 februarie 2023.

ÎN FAPT

7. La 14 iunie 2021, D.N. și I.N. au fost învinuiți că, fiind soți, l-au ademinit pe C.O. la domiciliul lor în or. Sîngerei, unde a fost înscenată o relație intimă între I.N. și C.O.. D.N., fiind ascuns în altă odaie, a filmat acțiunile erotice dintre cei

doi și a inițiat un conflict cu C.O. pe fon de gelozie. Peste aproximativ zece zile, I.N. l-a contactat telefonic pe C.O., de la care a cerut suma de 3000 lei, amenințându-l cu divulgarea către prietena acestuia a înregistrărilor video în care el apare în scene intime, trimițându-i acestuia o poză drept dovadă că aceste înregistrări există. Cererea de transmitere a banilor și amenințarea privind divulgarea datelor defăimătoare în caz de netransmitere a durat până la 06 mai 2021, când I.N. i-a fixat acestuia un ultimatum în acest sens. La 07 mai 2021, D.N. și I.N. au fost reținuți după ce au primit suma de 3.000 de lei cerută de la C.O.. Au fost găsite și înregistrările video în care acesta apare în ipostaze intime. Acțiunile lui Daniel și I.N. au fost calificate conform art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal (șantaj).

8. La 20 mai 2022, prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Central, Daniel și I.N. au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal și condamnați fiecare la patru ani și șapte luni închisoare cu amendă în mărime de 1.388 de unități convenționale, ce constituie 69.400 lei. În baza art. 90 Cod penal, ambilor condamnați le-a fost suspendată executarea pedepselor pentru o perioadă de trei ani. La individualizarea și aplicarea pedepsei prima instanță a ținut cont de faptul că inculpații au comis fapta prin participație, anterior nu au fost trași la răspundere penală sau contravențională, se caracterizează satisfăcător, au recunoscut vinovăția.

9. La 03 iunie 2022, procurorul în Procuratura raionului Soroca, Alexandru Cebanciuc, a depus apel prin care a solicitat casarea sentinței în latura pedepsei și emiterea unei noi hotărâri privind excluderea suspendării pedepsei cu închisoarea și mărirea amnezii la 1.500 de unități convenționale, ce constituie 75.000 lei. În motivarea apelului, procurorul a susținut că suspendarea pedepsei cu închisoare este indezirabilă, deoarece are ca efect formarea unei practici vicioase în rândul persoanelor condamnate pentru așa gen de infracțiuni și încurajează alte persoane la comiterea infracțiunilor de genul dat. Doar aplicarea unei pedepse reale cu închisoarea ar avea ca efect corectarea și reeducarea persoanelor ce au comis astfel de tipuri de infracțiuni.

10. La 23 noiembrie 2022, Curtea de Apel Bălți a admis parțial apelul procurorului, inclusiv din alte motive decât cele invocate, și a pronunțat o nouă hotărâre în ceea ce privește pedeapsa: D.N. și I.N. a fost recunoscuți vinovați în baza art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal și le-a fost stabilită fiecareia pedeapsa de patru ani și opt luni închisoare cu amendă în mărime de 1.500 de unități convenționale, ce constituie 75.000 de lei. În baza art. 90 alin. (1) Cod penal, instanța a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoarea pe un termen de trei ani. Instanța de apel a menționat că pedeapsa prevăzută la art. 189 alin. (3) Cod penal este de la șapte la zece ani închisoare, cu amendă în mărime de la 1.850 la 2.350 de unități convenționale. Prin aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pedeapsa cu închisoare se reduce până la patru ani și opt luni la șase ani și opt luni, iar amenda - de la 1.387,5 unități convenționale la 1.762,5 unități convenționale. Prima instanță nu a motivat aplicarea art. 70 alin. (3)¹ Cod

penal, stabilind o pedeapsă sub limita minima prevăzută de lege. Instanța de apel a considerat necesară numirea pedepsei inculpaților fără aplicarea art.70 alin. (3¹) Cod penal, deoarece ultimii au comis o infracțiune gravă, cu pericol social sporit, având un plan bine chibzuit în vederea comiterii infracțiunii de șantaj. Instanța a mai conchis că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal (suspendarea pedepsei cu închisoarea) este justificată în această cauză, deoarece condamnării anterior nu au fost judecați, au recunoscut vina și se căiesc de cele comise, au recuperat prejudiciul adus părții vătămate, iar partea vătămată a solicitat stabilirea unei pedepse mai blânde față de ambii inculpați. Decizia motivată a fost pronunțată la 14 decembrie 2022.

11. La 12 ianuarie 2023, procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Inga Pascari, a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală. Recurenta a solicitat casarea deciziei instanței de apel în latura penală și pronunțarea unei noi hotărâri cu excluderea art. 90 Cod penal. Recurenta a reiterat argumente invocate în cererea de apel.

12. La 10 februarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat părților depunerea referinței la recurs. Până în prezent, apărarea nu a depus referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri:

...

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;”

14. Articolul 432 Cod de procedură penală prevede următoarele:

„(1) Instanța de recurs examinează admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar.”

15. Articolul 434 Cod de procedură penală prevede următoarele.

„Judecând recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 427.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

16. Recursul examinat a fost declarat în 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depus în termen.

17. Conform sensului art. 3 alin. (1) Cod de procedură penală, judecătorul emite actul de dispoziție conform legii procesuale penale în vigoare la ziua emiterii lui, iar alin. (2) al aceluiași articol permite caracterul ultraactiv al legii procesual - penale, însă doar cu condiția că caracterul ultraactiv este prevăzut de legea nouă.

Legea nr. 246/2023, în vigoare din 01 septembrie 2023, a schimbat fundamental temeiurile și procedura de judecare a recursurilor împotriva deciziilor instanței de apel, iar această legea conține o normă de acordare a caracterului ultraactiv al prevederilor abrogate prin Legea 246/2023, însă norma în cauză se referă doar la temeiurile de recurs. Prin urmare, toate celelalte schimbări aduse procedurii de examinare a recursurilor prin Legea nr. 246/2023, inclusiv cele privind admisibilitatea recursului, limitele judecării recursului și decizia instanței de recurs, se vor aplica și recursurilor care au fost declarate până la 01 septembrie 2023.

18. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică „legalitatea hotărârii atacate” doar „în limitele invocate în recurs”. Această normă nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. Ea nu permite instanței de recurs nici să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală.

19. Recursul se bazează pe art. 427 alin. (1) pct. 10) din Codul de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023. Aceste temeiuri se referă la individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale. Procurorul nu contestă vinovăția, însă nu este de acord cu suspendare condiționată a executării pedepsei cu închisoarea.

20. Art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, norma respectivă se referă la individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale. Din alin. (1) al acestui articol rezultă că în recurs sunt reparate doar „erorile de drept”. Prin urmare, doar în cazul individualizării sancțiunii contrar prevederilor legale există temeiul de recurs prevăzut de pct. 10). Procurorul nu a menționat prevederile legale care au fost încălcate de către instanța apel atunci când a dispus suspendarea executării pedepsei cu închisoarea (art. 90 Cod penal), invocând doar cu nu va fi atins scopul pedepsei. Aplicarea art. 90 Cod penal ține de discreția judecătorului. Instanța de recurs poate admite recursul în temeiul pct. 10), doar atunci când nu sunt întrunite condițiile legale pentru aplicarea art. 90 Cod penal, însă asemenea argumente nu au fost invocate. Ponderele circumstanțelor atenuante sau agravante la stabilirea pedepsei ține de examinarea fondului cauzei, care, de regulă, nu este examinat în recurs de către Curtea Supremă de Justiție. Prin urmare, recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

21. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul procurorului Inga Pascari împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 23 noiembrie 2022.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Vladislav Gribincea

Ghenadie Eremciuc